

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimil nedelje in pramike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Adresa gospodske zbornice.

V soboto je naša gospodska zbornica soglasno sprejela daljšo, a vse prej kakor določno in jasno addresso in s tem zopet jedenkrat obrnila nase nekoliko več pozornosti, kakor je sicer vživa.

Zanimivo je v resnici, da se je mogla gospodska zbornica zjediniti na skupno politično addresso, mej tem ko se to v poslanski zbornici niti resno poskušilo ni, ali če je iz tega čestitljivi knez Czartoryski izvajal, da je sedaj pravzaprav gospodska zbornica avstrijski parlament, izvira to pač od tod, da gospodska zbornica samo sebe precenjuje.

V sobotni seji gospodske zbornice sprejeta adresa ima prav tako malo realnega pomena, kakor ga imajo govori, katere je bilo slišati pri tej priliki, kajti člani gospodske zbornice zastopajo le sami sebe drugega pa nikogar, njihovi nazori in njihovi govori nimajo na ljudstvo prav nobenega upliva, toliko manj, ker ljudstvo dobro ve, da sestoji perska zbornica večinoma iz članov, ki jih je vlada po svoji volji izbrala izmed aristokracije in izmed vojaške duhovniške in uradniške hierarhije in da ta perska zbornica nima prav nobenega drugega namena, kakor da utegnjuje in paralizuje ljudski upliv na državne zadeve.

V soboto torej se je gospodska zbornica bavila z addresso. Načrt te adrese je sad nekega kompromisa mej takozvano desnico in levico a da prav za prav nobena stranka ne soglaša z idejami, ki jih izraža ta adresa, to je pokazala dotična debata. Ti stari gospodje v perski zbornici so res klasični ljudje. Vsi so glasovali za addresso, katera prav za prav nobenemu izmed njih ne ugaja.

V tej debati so se pojavili nekateri momenti, ki so pa vendar aktualne vrednosti in kateri zaslužijo da se zabeleži, ker segajo daleč čez pomen, ki ga ima gospodska zbornica.

V prvi vrsti je omeniti izjavo ministrskega predsednika. Ta je na knesa Lobkovic izvajanja naj se uvede absolutizem potem pa dež. zborom izroči vse zakonodajstvo odgovoril, da si vlada ne misli izsedanje krize pomagati tako, kakor je nasvetoval knez Lobkovic. Vlada neče absolutizma in neče vladati samo z dež. zbori, vlada ne misli na kompromis, pa tudi ne misli rabiti sile. Ministrski predsednik je jasno povedal česa neče; na kakšen način pa si hoče pomagati državi iz krize, tega ni povedal.

Drugi važni moment te razprave je bila zahteva nemških centralistov, ki jo je izrekel knez Auersperg, naj namreč cesar oktroira „red“ v državi s tem, da odredi uvedenje nemškega državnega jezika. S to izjavo se je pokazalo, kako šarlatansko igro so igrale nemške stranke glede uredbe jezikovnega vprašanja. Prej so kričali, da se mora jezikovno vprašanje zakonodajnim putem urediti, da se ne sme potom naredb ničesar ukreniti, pa to svoje načelo so hitro vrgli med staro šaro, ko so začeli Clary, Kindinger in Spens-Boden urejevati jezikovno vprašanje potom naredb Nemosm v korist, zdaj pa celo zahtevajo, da naj se s silo odstrani št. 19. državnih osnovnih zakonov in s silo potom cesarske naredbe uvede nemški državni jezik!

Treji zanimivi moment rečene adresne debate je bil predarlskega dež. glavarja Rhomberga surovi, uprav pobalinski napad na novo šolo in preklavni odgovor „liberalnega“ naučnega ministra na ta napad. Med starimi gospodi v perski zbornici je sicer malo cerkvenih luči, a vendar se odlikujejo vsi po neki noblesi v mišljenju in govorjenju. Rhomberg je izjema. V soboto je pokazal, da je izgrešil svoj poklic, da bi bil moral postati kak hribovski kaplan. Sramotil je novo šolo in učiteljstvo na nezasiščen način in točno po kaplanski metodi metal krog sebe taka natolcevanja in obrekovanja, da se morajo vsakomur studiti. Kaj drugega od tega zarobljenega klerikalnega kričarja tudi ni bilo pričakovati,

obžalovati pa je, da naučni minister ni našel energičnejših akcentov v obrambo nove šole pred pavšalnimi sumničeni. Ministrski govor kaže, da moramo klerikalnim naklepom soper šolstvo posvečevati podvojeno pozornost, ker se kaže, da je prišla učna uprava skoro popolnoma pod klerikalni upliv.

To so tisti momenti sobotne debate v gospodski zbornici, kateri so vredni pozornosti, ker so se z njimi razkrile gotove tendence vlade in raznih strank, v ostalem pa je, kakor smo že rekli, adresna razprava gospodske zbornice z addresso vred samo teoretična diskusija politična epizoda brez realnega pomena, ker gospodska zbornica nima na ljudstvo nikakega upliva.

Patentovani klerikalci in še marsikaj.

(Dalje.)

Tudi mi liberalci nismo popolni, toda mi smo vsaj pošteni, odkritosrčni, pravični, in vsak pripozna rade volje: „homo sum; humani nihil a me puto alienum.“ Mi smo tisti liberalci, po katerih se, kakor sem že zgoraj omenil, tem predestiniranim dedičem nebeškega kraljestva tako sline cedijo! Kako so vendar dobronamerni usmiljeni ti patentovani pozemeljski nebeščani! Zaradi tega bi se radi zgrabili katerega izmed nas ter ga vlekli v raj, ki je pripravljen jedino njim zaradi njih „hiperkatoliških“ čednosti. Toda „mi ostanemo, kakor smo bili“ rajši ko bi morali skupaj živeti večno življenje s vzoritimi klerikalci. Koliko solz je bila pretočila votloprana klerikalna devojka za Jelenčev propad! Kako se ji je bil revež smilil! Kako je bruhala mrzel svoj ogenj svojega jetičnega telesa na „plemenite“ liberalce, ki so podarili učiteljstvu propad Jelenčev! Toda usmiljenja vredna devica ima že preslab glas. Ni prišel do možgan in srca toliko lovljenim učiteljem! Vse spletke, vse izkušnje Tvojega še v zatonu se nagibajočega pohotnega življenja

ti ne pomagajo nič. Napravi pravočasno oporoko, vsiljivka!

Toda ni še dolgo, ko smo čitali malo-verjetno novost v viru resnice, da misli naša sčubana prijateljica zapustiti vse „škodljive“, katoliške ljubice nevredne ljubimce. Iskreno sožalje, razgreti siromaki! Smilite se nam, ker Vam namerava plačati kraljica Vašega gorkega srca ponižno vdanost in nevenljivo zvestobo tako pošteno katoliški. V prvi vrsti že vidim frčati 43 njenih vzoritih poslanecev, ki ji s svojimi prevročimi objemi prehevd stiskajo vitko njeno stasovito telo. Srečno leto, da si ne pohabi nobeden svojih kosti! Potem še namreč zmeraj lahko upa, da se rehabilitira, da najde stara ljubezen enakih čutov struno napeto. Torej gospodje, mnogo sreče na prihodnji beg! Presladko, milo zveneče ime „klerikalec“, pri katerem se stresete liki grešna duša pri zbavljeni misli na sodni dan, Vam boče dalo živeti vsaj za nekaj trenutkov breztrepetno življenje!

Za temi solnci pridejo manjše zvezde, globokoužaljeni močje, katerih ni pripeljala k njihovemu poklicu ljubezen do Boga, ampak do — lenušta, itd. Pa ni jih škoda! Ne jokaj za njimi! Kakor umori prebujna plevel, če se ne izruje, redko žito, tako umori nevredni duhovnik pri ljudeh spoštovanje in ugled tudi bogoljubnih služabnikov! Toda kakšna izprememba, ni mogoče, — iz starikave votloprske se kaže, raste mlada, zornolepa ženska, podobna — jednaka naši boginji! Tako, sedaj smo zopet združeni! Cerkev služi zopet svojemu namenu, vera ne peša več, tudi liberalci in njih družine smejo zahajati k propovedim, ne da bi jih kdo napadal in alikal kot hudičeve pobočnike.

Torej „Slovenec“, kdaj boš izpolnil svojo obljubo? Bodi mož beseda, daj slovo ostudni laži in pokaži, da ni stara navada železna srajca. Prevečaj žito, očisti ga smetij in puhlih arn. Malo bo sicer ostalo, toda to bo jekleno, jedrovito!

Ravno očrtana stranka poštenjakov bide že precej časa brezobzirni boj proti

LISTEK.

Deseti brat.

Narodna igra v 5 dejanjih (7 podobah) s petjem. Po J. Jurčičevem romanu dramatisoval Fran Govekar. Pevske točke uglasbil ali priredil Lav. Pahor.

Pred vsem naj konstatujemo, da bo imel Govekar zaslug za slovensko gledališče s tem, da mu je in bo pridobil za gledališko občinstvo narod; narod pa je gledališču začetek in konec. Spominjajmo se na „Rokovnjače“ in zamislimo se na zanimanje, ki ga je zdaj v mrtvi sezoni vzbudil „Deseti brat“! To so velike zasluge. — Gosp. Govekar bo pa imel tudi zaslugo še na drugo stran: na novo bo nadelal in natrl s svojimi narodnimi igrami pot slovenščini, ki pomlajevalno upliva na nas! Odprl bo gledališče govoriči, ki mora po svoji neprikljenosti, po svojem domačem glasu najblagojejeje uplivati na naš gledališki jezik. Tajiti se sploh ne da, da je narodna govorica ustvarila gledališču občinstvo! Odkar je stopil izborni dramaturg, g. Milčinski, s svojim programom na plan, pokazalo se je to zapored z neovrščeno silo, in možje, ki bodo odalej odločevali usodo slovenskega gledališča, naj dobro pomnijo resničnost tega gledališkega pojava. On je prav kulturnega pomena in je za finančno stran gledališča — nervus rerum.

V naslednjih vrsticah naj sledi nekoliko opazovanj o najnovejši Govekarjevi dramatisaciji, in o igranju „Desetega brata“, ki je bilo v tem oziru gotovo najzanimivejša igra letošnje sezone. Na strogo dramatična pravila se, v kolikor se stave igrine tiče, ne bomo postavljali, to povemo že naprej: za narodno igro, kakor se je naredila in domovinsko pravico dobila v časih po Anzenbergerju, tako merilo ne sme, oziroma ne more veljati. Le kolikor se notranjega življenja, igrinih življenskih pogojev tiče, naj izpregovorimo po podobah, kakor jih je uredil g. pisatelj, kako svojo opazko.

Najprej naj opazimo, da je Jurčičev roman „Deseti brat“ branje, ki ti razveseli srce in duha: s tem je postala ta narodna pripoved narodu dušna paša, prava narodna last. „Govekarjev „Deseti brat“, rekli bi, vedri samo duha: preveč je preračunjen na unanji učinek, da bi imel tudi prvo blago dejno lastnost pravega duševnega umotvora. Na to stran se treba Govekarju na vsak način poglobiti. Smisla za življenjske pogoje gledališča Govekarju že vspričo njegovih gledaliških uspehov ne moremo odrekati, če bi ga tudi sicer odrekati hoteli; že po tem, kako snovi izbira, se to jasno vidi, ker priznati je, da ima jako srečno roko. Istotako ga sreča ne zapusti v prirejevalnem osiru: čezdalje bolj se kaže, da Govekar prihaja občinstvu nasproti, in če bo imel še jeden

tak „Wurf“, homo naravnost rekli, da je on ustvaril na našem odru posebni, skoro špecično narodni žanar! Obrisi take igre prihajajo vedno jasnejši! — Toda neovrščna resnica je, da sta si ljudski okus in dramatika dandanašnji dostikrat v laseh. Naloga pisatelja je pa, da tukaj posreduje, in da ta dva nasprotnika ne odtuji. Gledališki umotvori bodo imeli vedno svoja pravila, in s mirno vestjo lahko rečemo, da bodo tisti umotvori najdelj živeli, ki bodo tem pravilom najzvestejši. Le dramatika je igram porok trajne vrednosti, ljudski okus, narodovo veselje in sto in sto kratno igranje, so vse le pena efemerne vrednosti, kedar se tej gospe odtujijo. Tako pravijo stare, pa tudi najnovejše izkušnje. Jeden najpriznanejših nemških dramaturgov, gledališki ravnatelj pl. Berger v Hamburgu, ki je njegove zdrave nazore o zabavi in potrebi zabave v gledališču lani že g. Milčinski citiral, stavi kljub vsem koncesijam, ki jih gledališki pisatelj od Šekspira do Silerja in do današnjih časov občinstvu mora delati, — zahtevo: da mora dramatik po lestvici zabave iti k višini dramatiškega umotvora, moderne dramatiške umetnosti! Občinstvo se mora s politiko vzgajati. In glejte, v tem oziru je gledališče že sploh kulturnega pomena, posebnega pomena pa še pri nas! Torej: višjega odjla ne iz oči! — Opomniti je treba koj, da še značaj desetega brata,

ki imata igra in roman ime po njem, v Govekarjevi igri ni izveden, kajli umetnostno dovršen! Ta Govekarjev junak boleha na tisti bolezn, kakor njegov Nande: na ne-simpatičnosti. Sicer je v tem oziru ta značaj že dosti boljši kot oni, kar je seve nekoliko dramatiška zasluga Jurčičeva: med tem ko je Nande pravi pravcati romanovski junak, ki v knjigi in — v drami živi nazaj mesto naprej, živi deseti brat pred našimi očmi in posega odločilno v življenje in nehanje igrino; „za seboj“ ima prav za prav samo materin roman, ne svojega. Tole je pa glavna garancija življenske moči pričujoče igre! Zato bi bil moral Govekar vso svojo smožnost zastaviti, da bi ta značaj strogo umetnostno izpeljal, in da tega ni storil, mu prav za prav ni odpustiti. — Začetni prizor igrin — domači učitelj Kvas z učencem — moramo imenovati sreden, ker nam koj pove, kaj je Kvas. Samo da bi godba ne vpeljala ga (odobravati je to le v čarobnih igrab), ampak karakteristično petje desetega brata naj bi se pozneje oglašilo. To pa iz tegale vzroka: Učenec piše, Kvas čita in hodi spredaj sem ter tja. Tačas naj bi Kvas naglas mialil o Manici in sebi, in tako bi šel prizor še bolj in „medias res“, kakor gre sicer že tako. Zatem naj bi sledil prizor s Manico, in v tem prizoru naj se oglasi deseti brat.

(Dalje prih.)

vsemu, kar je pod slovensko zastavo! Proti slovenskemu trgovcu, slovenskemu obrtniku, slovenskim uradnikom, slovenskim listom, slovenskim društvom skratka: slovenskemu napredku. — Za trgovce in obrtnike skrbeti in jih primerno braniti, je zlasti slovenskih poslancev sveta dolžnost. Za drugo skrbeti pa mora slovenska inteligenca. (Konec prih.)

V Ljubljani, 4. marca.

K parlamentarnemu položaju.

Vlada je konfirirala tudi v soboto in včeraj z voditelji češkega kluba. Izvrševalni odsek Mladočehov je imel v soboto sejo, katere se je vdeležil tudi minister dr. Rezek. Danes ob 4. uri popoldne bodo imeli vsi klubi posvetovanja, potem pa se sni dejo vsi vodje strank, da naznanijo vladi, ki se te seje vdeleži, svoje sklepe. V slučaju, da ugodé stranke vladnemu predlogu glede programa drž. zbora, pride na razpravo že v današnji seji, ki je določena šele na 5. uro popoldne, Berksov nujni predlog, da naj se investicijska predloga brez prvega čitanja izroči železniškemu odseku, vsi drugi, doslej podani nujni predlogi pa se v tej seji umaknejo. Ako se zgodi vse to, nastane za vladne predloge prostor in jutri bi se začelo prvo čitanje zakona glede rekrutov. Katera vladna predloga pride na vrsto kot druga, še ni odločeno ter se radi nje vrše še pogajanja. Poljaki in Čehi želé, da, bodi druga točka zakon glede žganjarine, Nemci in baje Jugoslovani pa želé, da bodi investicijska predloga. V tem oziru — piše „Reichswehr“ — ima Berksov predlog ta pomen, da bi prvo čitanje investicijskega zakona odpadlo. Levica baje nima vzroka, glasovati proti Berksovemu predlogu. Ako bi se Čehi izrekli proti predlogu, bi levica skušala stopiti v zvezo s Poljaki, kar je poskušala brez uspeha. Današnje konference klubov so torej glede parlamentarnega položaja jako važne.

„Nemški bik“.

Tržaški list „La pensée slave“ je prinesel članek ruskega publicista Gorlova, ki se bavi z bodočnostjo obdunavskih dežel. „Kakor hitro dovoli Rusija“, — piše Gorlov — „da vladajo Nemci na Dunaju in v Pragi, je s tem vladarstvo Nemcev ob Dunavu zapечатeno. In ako imajo Nemci v rokah Dunav, potem so gospodje v Carigradu in v Mali Aziji. Težišče leži v obdunavski dolini: tukaj mora zastaviti Rusija svoj vpliv, sicer ostanejo vsi njeni napori v Carigradu brezuspešni. Nemškega bika treba zgrabiti za roge. Brez solidarnosti z zahodnimi in južnimi Slovani je ruska politika samo serija dragih in brezsmotrenih eksperimentov. Ali naj Rusija podpira avstrijske Slovence ali pa se bo morala umakniti iz Evrope. Če pa ostavi Evropo, bo morala odreči se tudi vsej zahodni Aziji.“

Vojna v Južni Afriki.

Glavno zanimanje zavzema sedaj Louis Botha. Zadnje dni so došle o njegovem položaju najkontrnejše vesti, tako da si absolutno ni možno napraviti lastne sodbe. List „Daily Chronicle“ je prinesel poročilo, da je Botha 28. februarja ob 10. uri do poludne prav zanesljivo kapituliral. Naslednjega dne, t. j. 2. t. m. pa je prinesel brzojavko: Dasiravno kapitulacija Bothe uradno ni potrjena, je vendar verjetno, da je le odgodena, ker se pogajanja radi jedne ali dveh točk še niso doglala. Vrše se torej menda še pogajanja, kajti od 28. februarja do včeraj so minili že štirje dnevi, a angleška vlada ni dobila o kapitulaciji ali o napredovanju pogajanj med Botho in Frenchom nikakih obvestil. To je vsekakor sumljivo. Vprašanje ostane tudi docela odprto: Kaj se zgodi, če se pogajanja glede tistih dveh prepornih točk sploh ne doženo? Ali potem Botha ne bo kapituliral? Vsekakor položaj Bothe po teh angleških poročilih nikakor še ni tako obupen in nevzdržljiv, da bi se Botha moral podati. Dokler se vrše še pogajanja, je odvisno le od Bothe, ali Frenchove pogoje sprejme ali ne. Možno in verjetno je, da Botha pogoje odkloni, potem pa ostane vse Frenchovo renimiranje brezuspešno. Krügerju se zdi kapitulacija Bothe neverjetna. Misli pa tudi, da se vojna s to kapitulacijo ne konča, kajti Botha poveljuje le del svoje vojske, večino pa je oddal Luki Mayerju. Večji del Bothove vojske ostane torej Burrom, če tudi se manjši del poda Frenchu. Da tudi angleška vlada ne misli na konec

vojne, izhaja iz dejstva, da zahteva vojni minister takoj še 4 milijone funtov šterlingov za nadaljevanje vojne. Proračun za vojno za leto 1901/1901. pa izkazuje 58,230.000 funtov šterlingov (1892 milijonov kron). Ogromna svota! O Dewetu se poroča, da se je umaknil na severno nabrežje reke Orange. Kaplandija je baje Burrov prosta. Končno poročajo uradni podatki, da je imela angleška vojska do konca februarja 107.633 mož, ki so bili ubiti (3880), ranjeni (16.156), ki so umrli valed boleani (9309) ali ki so se morali kot invalidi vrniti domov. 107.633 mož med 282.000, to so pač velikanske izgube!

Dopisi.

Iz premske fars na Notranjem, dne 1. marca. Na dopis iz Prema v „Slov. Narodu“ z dne 13. t. m. čutila se je neka oseba, ki hoče, da se ji klanja vse do tal, razžaljeno. Oprati hoče v „Slovenca“ z dne 19. t. m. sebe, župnika Miklavža in nekaj drugih kimovcev. Umivaj zamorca, kakor hočeš, črn ostane vedno. Mi hočemo v naslednjem na izjavo, ki jo je priobčil „Slovenec“ in katero je podpisalo osem brumnih mož (seveda na višje povelje), odgovarjati in pravimo:

Res je, da je kapelan Zega dan in noč agitiral za časa volite in da je uporabil vsa sredstva — tudi prižnico. Res je, da so klicali tudi žene v farovž, katere naj bi pregovorile može, da volijo klerikalne kandidate. Res je, da se nam je slikal g. Božič kot brezverec ali razkolnik, pa mi se nismo dali ujeti. Res je, da ima narodna napredna stranka ogromno večino razsodnih volilcev na svoji strani. Res je, da ima župnik Miklavž največ privrženec med svojimi dolžniki in se mu ti ne upajo postaviti po robu. Res je, da je župnikova kuharica sorodnica (?) Mina napravila že dosti zdražb v fari. Res je, da ogromna večina faranov komaj čaka, da škof Miklavža z Mino kam drugam pošlje in da tudi tega kaplana Fr. Zego prav nič ne maramo. Kje so pa vajine zasluge župnik in kapelan?! Ali je mar to župnikova zasluga, da si je nabral čez 40.000 gl. premoženja?! Ali je to kapelanova zasluga, da je zapodil nekoliko mož iz zakristije, ki so že od zdavnaj tje zahajali k božji službi?! Ali je to zasluga kapelanova, da je ljudstvo še bolj razburil in da je nastalo toliko nepotrebnega sovrašstva v fari in da se po njegovem prizadevanju napravi konsum, da se bo nevedno ljudstvo še bolj zadolžilo?! No pa za konsum bodete ujeli malo kalinov. — Ali nismo pri volitvi v krajni šolski svet (ki volijo odborniki vseh županij cele fars) zmagali naprednjaki?

Trdimo tudi, da še noben učitelj, kar jih je bilo na Premu, ni imel miru pred farovško kliko, ker ni hotel povsem pritrjevati župniku in kuharici.

Župnik Miklavž ovadil (denunciral) je prejšnjega, pa tudi sedanjega nadučitelja. Zgodilo se ni nobenemu ničesar, ker ima laž kratke noge. Tudi sedaj namiguje z denunciacijo proti nadučitelju, a ta se vas prav nič ne boji, ker vestno spolnuje svoje dolžnosti. Le na dan z denunciacijo, mi vam bomo že zaprli sapo! Le ošabno trkajte na prsi, mi se vas ne bojimo. Dolgo smo trpeli in molčali, sedaj ne bomo več. Če vaju Miklavž Križaj in Fr. Zego, škof ne prestavi, bomo prisiljeni si drugod poiskati pomoči, da se vaju znebimo in bomo vse vajine zasluge osvetlili. Konečno še podpisani Premci potrjujemo, da se je po obč. volitvah res plesalo pri „Fajglu“ in da sta se duhovnika res udeležila plesa. Mi ne trdimo, da sta plesala, a govori se še vedno, da so videli trije dečki plesočega kapelana. Res je tudi, da so se poznali sledovi Urhovi po preobilo zavžitej pijači po snegu. Kaj ne, Luketin? Res je, da je kaplan pomagal nekoga dregati v volilno sobo in da se je nepostavno mudil na volišči za časa državnoborskih volitev in prepisaval glasovnice. Res je, da je kapelan večer za večerom se mudil na pošti pri upraviteljici in da tudi še vedno zabaja na pošto. — Poštni upraviteljici bomo pa drugod osvetlili njeno vzorno in točno poslovanje.

Kaj ne g. urednik to sta res vzor-duhovnika župnik Križaj in kapelan Zega in „Slovenec“ ju lahko hvali. Pravijo, da so šli nekateri prosit škofa naj oba duhovnika pusti tu — lahko je najti tacih

revčkov da marširajo na župnikove stroške v Ljubljano.

Mi smo pa siti tacih duhovnikov, ker hočemo imeti mir in red v fari. Svaka sila do vremena. Če ne bo miru se zopet kmalu oglasimo; tedaj bomo pa povedali kaj bolj pikantnega. — Slede podpisi posestnikov iz občin Janežovo brdo, Čelje, Prem in Bitinje.

Iz Gorice, 1. marca. (Pogled na c. kr. pošto.) Ni mi vse mogoče zamolčavati in prikrivati krivic, katere se gode c. kr. pismonošam in poštnim slugam v Gorici. Ubogi pismonoša je ves dan na cesti, kakor izvoščekov konj, ter ima komaj nekoliko časa, da opravi svoje najpotrebnejše stvari; pa vendar ne dobivajo ljudje o pravem času pisem, ker pride na posamezne pismonoše preveč dela, da bi mogli ljudi zadovoljiti s točnim donajanjem pisem. Ali bi ne bilo umestno, da bi se poštni vodja nekoliko pobrigal, ter prosil za pomnoženje pismonoš, da bi se s tem trud ubogim pismonošam olajšal, ter ljudi zadovoljil? Videl sem tudi večkrat in opazoval pri poštne uradu v Gorici, da so ti ubogi slugi tlačeni in preobloženi z delom. Kakor črna žival, katera je ves dan uprežena v jarem. Ni čuda, ako se ti ubogi ljudje pritožujejo, da morajo čisto tako nepotrebno trpeti. Odurotnosti poštnih višjih uradnikov tudi ne morem zamolčati. Slišali smo nekoč, kako je poštni nadoskrbnik surovo in z zaničevanjem tikal poštne slugo, kar baje noben dan ne izostane. Ako pogledamo na odurotnost predstojnikovo, vidimo, da v omiki med gospodarjem in priprostim slugo ni velike, ali bolje rečeno, nikake razlike, ali še bolje rečeno, mnogo je slug, kateri imajo več omike, kakor gospod višji oskrbnik, kojemu se že iz oči bere mrznja do služabnika.

Gospod višji oskrbnik bi moral svojo službo opravljati vestno, ter gledati na službo, kakor tudi na svoje ljudi, kar je tudi dolžan. Ako pa vidi, da ni več zmožen za ta posel, in ker vemo, da je svoja leta že davno v svoji nepriljubljenosti odslužil, v tem, ko je že mnogim darovanim piščancem z redko pohlepnostjo vrst zavil, želimo, da bi ta junak po naših kakor tudi po nižjih uradnikov željah napravil prostor svojemu nasledniku, vzel svoja šila in kopita, ter se spravil v kot miru. Do takega uradnika v Gorici nimamo več zaupanja, da bi dosedanje stanje poštnih služabnikov kaj izboljšal, saj se misli naš junak s tem prikupiti svojim višjim, da bi ga ne spravili v pokoj, kojeja se pa on s krčevito močjo brani. Ali naj se le brani! Ako ne bo za poštne služabnike bolje skrbel, ter le na žep in na piščance mislil, se obrnemo pismono, ali pa, ako je potreba, tudi ustmeno z dokazi in pričami na višjo oblast, da se ne bo sam v kavarni dolgočasil, ampak mu bomo tudi mi zvesti tovariši.

Vsega vedež.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. marca.

— Šusteršič v državnem zboru. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce — uči star pregovor. Dr. Šusteršič pa tega modrega pregovora menda ne pozna, kajti v petek je po krivici napadel dra. Tavčarja, da ga ni bilo v sejo odseka za podporo o nesrečah, v kateri je bil izvoljen referent, mej tem, ko je sam izostal od seje, ki je bila največje važnosti. Pojasnili smo že, da je seja odseka za podporo o nezgodah bila brez pomena, ker je bilo že v naprej določeno, kdo postane poročevalec, ne samo o Šusteršičevem potresnem posojilu, nego sploh o vseh tacih in jednacihi predlogih, da torej v Šusteršičevem napadu na dra. Tavčarja ne tiči družega, kakor sama hudobija. Vsed Šusteršičevega postopanja v tem slučaju pa smemo pač vprašati: Kako pa izpolnjuje dr. Šusteršič svojo dolžnost? Odgovor na to je sledeči: V četrtek 28. februarja je imel legitimacijski odsek sejo, v kateri so se razdelili razni volilni protesti posameznim referentom v poročanje. Ta je bila navzočnost vsacega člana neizogibno potrebna, kajti tu je šlo pri volitvi referentov za vsak glas. V tej seji je bil določen poročevalec za protest proti izvolitvi Pommerja, ki je bil proti dru. Dečku voljen v Celju, in poročevalec za protest proti izvolitvi dra. Rizzijs, ki je bil proti dru. Laginji voljen v Istri. Ta dva slučaja sta

za Slovence in Hrvate največje važnosti, in človek bi mislil, da pride dr. Šusteršič gotovo k tej seji in bo glasoval pri oddaji referata, kakor se spodobi za poštenega Slovana. Pričakovati je bilo to tem bolj ker je bilo obče znano, kako se Nemci in Lahi trudijo, da bi dobili ta dva referata, njih ljudje. Ali dru. Šusteršiču se ni zdelo vredno, da bi bil prisel na to važno sejo, dasi ve, da se v tem odseku za vsak referat po listkih glasuje in dasi je lahko na prstih izračunal, kako velikanska je bila nevarnost, da dobe Pommerjev in Rizzijs jev referat naši nasprotniki. Šusteršič je s tem, da se te seje ni udeležil, na najeklatantnejši način pokazal svojo malomarnost, pokazal je, da mu je usoda obmejnih rojakov deveta briga, in da smatra v resnici Celje za „fremdes Gebiet“. Toliko konstatujemo resnici na ljubav, da slovenski svet izve, kako skrbi dr. Šusteršič za obmejne Slovence, in kako zastopa njihove interese v državnem zboru. Ta mož pač ne vidi bruna v svojem lastnem očesu! Zdej pa smo radovedni, če se bo oblastni dr. Šusteršič, ki ima tako maslo na glavi, se kdaj upal, denuncirati dra. Tavčarja, in še celo po krivici, kakor je to storil v petek. Na svidenje, gospod Johann!

— Občinski svet ima v torek, 5. t. m. ob 5. uri popoldne sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila predsedstva in poročila: o predpisavanju petobrestnih državnih zamudnih obrestij potresnim posesrečencem; o podaljšanju zakupa mestnega lova; o prošnji Avgusta Jenkota za odpis neke pristojbine; o prošnji odbora za spomenik Gustavu Freytagu za prispevek; o prisvju Iv. Habiča glede odstranitve kolarnice; o uredbi nivoelov na Tržaški cesti; o prošnji hišnih posestnikov ob desni strani Tržaške ceste, da se napravi ondi hodnik; o bodoči uredbi desnega brega Ljubljane; o uspehu javne dražbe za parcele mestne občine ob Dunajski cesti; o potrditvi novovoljenega odbora gasilnega društva; o samostojnem predlogu občinskega svetnika Tostega glede nekaterih zdravstvenih odredb na pokopališču; o načrtih za obešala in elektrovodne stebre električne železnice; o prošnjah za tridostotno posojilo.

— Brez pomena... Tretje leto teče, kar je deželni poslanec in občinski svetnik tržaški g. Dolenc v mestnem svetu predlagal, naj se v proslavo cesarjeve petdesetletnice prekrsti ulica „Corso“ v „Corso Francesco Giuseppe“. Mestni odseki so ta Dolencov predlog pokopali v nekem odseku, kjer leži sedaj in utegne ležati do sodnega dne. Nasprotno pa so mestni očetje z neverjetno hitrostjo prekrstili gledališki trg v „Piazza Giuseppe Verdi“ in že dan po storjenem sklepu je bil napravljen novi napis. Vladni krogi bodo seveda zopet rekli, da je to brez pomena; in, če take dogodbe vladnih krogov ne bodejo v oči, potem — nas tudi ne.

— Slovensko gledališče. Jutri, v torek, 5. t. m. igra se tretjičkrat in zadnjičkrat pri večerni predstavi v sezoni narodna igra s petjem Jurčič-Govčkarjeva „Deseti brat“. — V petek, 8. t. m. bo velenanimiva premijera Hauptmannove igre „Hanica“ z gospodičino Rückovo v naslovni ulogi. Igrala se bo pred to igro še jednodejanja „V civilu“.

— Slovensko gledališče Veseli nas, da se o četrtkovem uspehu „Desetega brata“ nismo motili: sobotna predstava bila je zopet izvrstno obiskana in občinstvo jako zadovoljno. Kakor prvič je moralo tudi to pot več ljudij oditi, ker ni dobilo več vstopnic. V gledališču smo videli mnogo gostov z dežele. Iz Kranja se je pripeljalo večje število višjih gimnazijcev pod vodstvom g. profesorjev. Igraje imela ta večer še lepši uspeh, kot prvič, ker se je primerno krajšala, in skoraj gotovo je, da bo imela, če se še nekaj opili, stalno vrednost in ne izgine z repertoarja. Igralo se je v soboto jako dobro, in gotovo je bil eden najzadovoljnejših večerov letošnje slovenske drame. Obširnejše poročamo o igri in igranju v podlistku.

— II. redni koncert „Glasbene Matice“. Pri sobotnem koncertu izvajali bodo pevske in šolske zbori. Glasbene Matice 3 velike zборе z orkestrom in sicer Zajčevu glasbeno sliko „Dolazak Hrvata“ za moški zbor, tenor — bariton — in bas-solo z orkestrom, slavni in težki zbor romarjev iz R. Wagnerjeve opere „Tannhäuser“ in „Prihod gostov v Wartburški

grad" („Pozdrav vesel dvorani..."), korlačno in velik mešan zbor s orkestrom. — Vstopnice za ta koncert dobivajo se od jutri naprej v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu.

— Benefica gđc. Carneri, ki je bila določena na dan 8. t. m., se je preložila na dan 12. t. m. Kakor smo že naznanili, si je gđc. Carneri za svojo benefično predstavo izbrala opero „Ples v maskah".

— Proti ljudski šoli — za kardinalove zavode. Župnik Juvančič v Dornbergu na Goriškem je pridigal pred 14 dnevi o šoli. Napravil je nekako paralelo med obstoječimi ljudskimi šolami ter med namestnimi kardinalovimi zavodi. Rekel je, da v ljudskih šolah se otroci spridijo. Predno gre otrok v šolo, je še kaj vreden, ali ko hodi v šolo, se ne nauči nič prida, le lumparije mu gredo po glavi. Drugače pa bo na zavodih, katere misli ustanoviti kardinal. Iz teh zavodov bodo izhajali pravi možje in pravi kristjani. Potem pa je začel agitirati za kardinalov davek. Posebno se je spril na „rože". Po 15 jih je v vsaki „roži", in vsak izmed teh mora dati — tako je tirjal na prižnici — po 1 kr. na mesec. Svaril je tudi, ne poslušati tistih, ki odgovarjajo, da ni treba dati nič za kardinalov zavod z besedami: naj si ga postavi sam. Čudno, prečudno, da se drzne župnik javno v cerkvi obregnuti ob ljudsko šolo na tak način ter jo staviti tako nizko, kakor da bi se v naših ljudskih ali tudi srednjih šolah učile samo lumparije. Kaj dopušča kaj takega školska oblast? Kaj se ne uprè takemu obrekovanju ljudske šole? In v kakšno luč postavlja tako „pridigovanje" ljudskega učitelja? Ako čuje ljudstvo v cerkvi, da šole so slabe, da tam se spridijo otroci, ali ne sodi tukaj naravnost, da ljudski učitelj je tisti, ki mu kvari otroke? In pri porrednih in hudobnih otrocih, katere stariši zanemarjajo, na koga kažejo, kadar govore o razposajenem otroku? Najrajši na učitelja, ker so čuli v cerkvi, da po ljudskih šolah se otroci izpriajo. — Vidite tu, kako prijatelji učiteljstva na sploh so mnogi duhovniki in kakošna prijateljica jim more biti list duhovnikov „Gorica"?!

— Slabe ceste in trpinčenje živalij. Piše se nam: Ako je kaka cesta v okolici ljubljanske graje vredna, je to izvestno zaloška. Prav posebno pa treba še omeniti del od Polja do železniške postaje v Zalogu — poleti te duši cestni, s premogovo mlinico namešan prah, po zimi gaziš sibirski sneg, kadar pa se otaja, ostajajo ti črevlji v blatu. Najlepše je pa to, da cestni odbor leta in leta zvrča krivdo na tovarno, tovarna pa na cestni odbor — in kakor ta dva lepo mirujeta, miruje tudi cesta. Se danji g. vodja vevške papirnice zavzel se je sicer, da odpravi ta nedostatek, a razun nagromadenih kupov kamnja ob jarkih ni videti doslej izdatnega popravila. Kar se pa dan na dan počenja z ubogo živino na tej cesti, presega vse meje, in je naravnost škandal. Nebroj tovarnih, dosti preobloženih voz izvažajo v pogrezojočem se blatu slednji cestni temelji, in dasi je odrejeno, voziti s širokoobodnimi kolesi, ni mogoče speljati sestrarani in pretrudni živini, vzlasti ko se ji naklada po dvakrat in trikrat več, kakor je zakonito dopuščeno. Vmes pa vedno preklinjanje in brutalno kričanje šnopsa pijanih voznikov in mahanje z bičem po konjih! Pa kaj bič! Kedar ne zadostuje ročaj, so pest, noga, lopata in kol primerno orodje! Isto velja o voznikih g. Baumgartnerjeve tovarne v Fužinah! Gosp. postaje-načelnik v Zalogu storil bi izvestno humanitarno delo, če bi odredil, da se pri navadno upreženih vozovih ne dovoli nakladati višje peze, kakor je določena n. pr. na Dunaji in v Gradcu! Opozarjamo tem potom slavno okrajno glavarstvo, naj vendar enkrat poseže radikalno vmes, in odpravi to grozno trpinčenje živalij! Sunt certi denique fines! In ker tudi orožništvo ne more biti vedno poleg, a se vsakdo, ki bi rad preprečil tako ostudno in kruto počenjanje, izpostavi najhujšemu napadom od strani voznikov, naj se upeljejo, kakor je po drugod navada, za vsak tovarniški voz številk, katere naj bodo vidno pritrjene na vozu. Tako je vsaj mogoče vsakega posameznega suroveža izročiti zaslužni kazni. Na Kranjskem pogrešamo, žal, še vedno potrebnega društva za varstvo živalij. A tudi tako ne sme veljati, da bi v nas smeli vladati odnošaji, kakor so sicer v navadi med Zlukafrji. — Op. ured.: Od druge strani smo dobili poročilo, da je neki voz-

nik na tej cesti pretepal konje s „gajlovnikom", na palci pa imel šivanko sapčeno, s katero jih je zbadał po trebuhu. To je pač katoliška omika! Okrog D. M. v Polju so najhujši klerikalci, ti so pa tudi največji šnopsarji, največji pretepači in sploh največje surovine.

— Eksplozija plina v Gorici. V torek 26. m. m. okolo 11. ure po noči je sбудil prebivalce v bližini hotela „pri pošti" močan grom, kakor bi bilo ustrelilo s topom, na kar so ljudje prestrašeni hiteli na okna in na ulico. Kaj se je zgodilo? Ondi v hotelu „pri pošti" so čutili precejšen smrad po plinu, ki se je širil po vsem poslopju. Ker se je hotelierju g. Riesu zdela stvar nekoliko sumljiva, hotel se je prepričati, od kod izvira smrad. Pokliče vratarja Hartnerja in natakarka Supo ter gredo z lučjo po hotelu gledat. Smrdelo je povsodi; kmalu pridejo tudi do neke male shrambe, od koder se je čutil največji smrad. Hotelier odpre vrata, — toda groza! V tem trenutku puhne iz shrambe plin ter se uname s strašnim pokom. Ali sunek, ki ga je povzročila eksplozija, je bil tako močan, da je vrglo hotelierja, natakarka in vratarja v stran in jih močno poškodovalo. Od eksplozije pa so se razbile tudi v bližnji dvorani svetilke in šipe ter je natakarka Vogrinca vrglo s tako močjo proti steni, da bi se bil hudo poškodoval, ako bi ga ne bil ubranil neki slučajno v dvorani navzoči podpolkovnik topničarjev. Hotelier se zdravi doma, vratar in natakarka sta morala iskati pomoči v bolnišnici pri usmiljenih bratih.

— Porotne obravnave. Danes pričela se je pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču prva letošnja porotna sesija. Vspored za porotne obravnave določil se je tako-le: dne 4. marca razprava proti izdelovalcu glavnikov Josipu Blazniku iz Hraš pri Kranju zaradi hudodelstva z žiga; druga obravnava proti mesarskemu vajencu Josipu Turšicu iz Cirknice zaradi hudodelstva tatvine. V razpravo pridejo nadalje sledeči kazenski slučaji in sicer dne 5. marca: žagar Jurij Ulčar iz Homca in posestnik Franc Kanc iz Radomlje zaradi hudodelstva goljufije; dne 6. marca: vodnjakar Jakob Janež iz Ljubljane zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe in pekovski pomočnik Ivan Šilar iz Št. Vida nad Ljubljano zaradi hudodelstva uboja; dne 7. marca: tesarski pomočnik Ivan Pavšič iz Podrečja zaradi hudodelstva uboja ter Valentin in Ivan Kopitar iz Mengša zaradi hudodelstva rop; dne 8. marca: posestnica Ivana Repe iz Hraš pri Radovljici zaradi hudodelstva goljufije in delavec Ivan Konc iz Kranja zaradi hudodelstva uboja; dne 9. marca: odgovorni urednik „Slovenca" Ivan Rakovec zaradi razžaljenja časti in posestnikov sin Franc Kobal iz Podkrajja zaradi hudodelstva uboja.

— Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca februarja pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Avgust Žabkar, Dunajska cesta št. 42, livarno železa ter strojno in stavbeno ključarstvo na tovarniški način; Davorin Rovšek, Kolodvorske ulice št. 34, prodajo fotografskih potrebščin; Josipina Fridrich, Poljanska cesta št. 33, trgovino z mešanim blagom; Ana Molan, Poljanska cesta št. 27, branjarijo in trgovino z žganimi opojnimi pijačami; Josip Perharc, Dunajska cesta št. 8, pisarno za oddajo pojasnil o kreditnih razmerah trdk; Adolf Petrin, Hrenove ulice št. 8, pohištvono in stavbeno mizarstvo; Vid Bratovž, Privoz št. 10, starinarski obrt; Franc Jezeršek, Ambrožev trg št. 3, čevljarški obrt; Marija Novak, Ravnikarjeve ulice št. 3, trgovino z mešanim blagom; Franz Brajer, Krakovske ulice št. 24, sobno slikarstvo; Marija Franzl, Emonska cesta št. 10, izdelovanje pletenin; Anton Smerke, Rimska cesta št. 5, pekarski obrt; Lucija Šarc, Dunajska cesta št. 19, žensko krojaštvo; Alojzij Pacini, Konjušne ulice št. 13, izdelovanje podob in statuet iz mavca; Luka Jerina, Zalokarjev ulice št. 11; čevljarški obrt; Emerih Pauar, Radeckega cesta št. 16, trgovino z vinom in žganjem; Agata Caturani, Žabjek št. 3, branjarijo; Ivan Adamič, sv. Petra cesta št. 31, vrvarski obrt. — Oton Bayer, Slomškove ulice št. 13, opustil je svoji obrti in sicer branjarijo ter trgovino s pivom in žganjem.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu februarju 1901 vložilo je 384

strank 112.206 kron 88 vin., vzdignilo pa 262 strank 65.413 kron 72 vin.; 12 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 17.560 kron. Stanje vlog 2.395.532 kron 85 vin., stanje hipoteknih posojil 1.641.468 kron 88 vin., denarni promet 237.236 kron 90 vin.

— Slov. akad. društvo „Slovenija" na Dunaju priredi v torek, dne 5. marca t. l. svoj 6. redni občni zbor s naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo častnega sode. 4. Slučajnosti. 5. Zabavni del. Lokal: restavracija „Zum Magistrat" I. Lichtenfelsgasse 3. Začetek ob 1/8 uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

— Iz zapora izpuščen. Kakor smo v soboto poročali, je bil stavbinski mojster Faleschini pri deželnem sodišču v zaporu pridržan. Sodišče ga je še istega dne izpustilo iz zapora, ker je bil pridržan v prvi vrsti samo radi neke informacije, ki se je morala dobiti.

— Nedeljaka kronika. V Wolfvih ulicah sta se v noči od sobote na nedeljo stopla hlapca M. V. in A. D. Policaj ju je razdvojil. — Vojaka psoval je kleparski pomočnik R. H. v gostilni na Resljevi cesti št. 18. Postavili so ga na zrak. Ko je prišla mimo njega vojaška patrolja, je tudi to opsoval, vsled česar ga je ta aretirala in izročila policiji. — V usta je skril denar brivec Teodor B., ko je policaj njega in njegovo ljubico na Mirju aretoval. Ko je moral na vprašanja odgovarjati, mu jezik ni tekel gladko in zato so mu policaji pregledali usta in našli noter 1 K 20 vin. — Na cesti na Loko je ponoči razgrajal in razbijal delavec F. R. z Glinca. Upil je, da mora kri teči. Ko je prišel policaj, jo je vdaril na Glinca. — Vojaki izgredi so bili v nekih gostilnah na Rimski cesti in v Vegovih ulicah. V prvi gostilni so se sprli vojaki med seboj, v drugi pa so se sprli s civilisti, in sicer isti vojaki, ki so bili popred na Rimski cesti v gostilni. Bili so 27. pešpolka.

— Neusmiljen oče. Delavec A. N. je včeraj svojega triletnega sina neusmiljeno pretepal. Držal ga je s jedno roko kvišku, s drugo pa ga z jermenom pretepal tako, da otrok že ni mogel več glasu od sebe dati. Proti očetu se bode kazensko postopalo.

— Studenec v hiši. V Matjanovi hiši na sv. Martina cesti je vsled deževja v pritičnem stanovanju iz tal začela izvirati voda. Nad 25 škafov vode so iznesli iz stanovanja.

— Dobro ga je obril. Kančev hlapec Joža in brezposelni brivec Božidar sedela in pila sta skupaj v neki znani gostilni. Seveda je bil Božidar brez ovenka in plačeval je Joža, ki je bahato premetaval krone po mizi. Božidar je hvaležen človek in je tudi hotel Jožetu storiti neko uslugo za to, da je pri njem pil. Opazil je bil, da ima Joža že precej dolge lase, in da mu po obrazu raste sternašče. Pregovoril ga je, da sta šla v hlev, kjer je brivec prav urno izvršil svoje delo. Ko sta bila gotova, je šel Joža iz hleva po vodo, da bi se umil, ta trenotek pa je porabil brivec, da je vzel Jožetu iz suknje, katero je bil v hlevu obešil na žrebelj, tri krone in jih izpustil v svoj žep. Nesreča pa je hotela, da je ravno takrat prišel nazaj v hlev Joža, ki je še slišal, da so krone zažvenketale, ko jih je spustil brivec v žep. Hlapec je šel takoj štet svoje krone, in je res zapazil, da mu manjkajo tri. Brivec se je nekaj časa obotavljal dati nazaj krone, a ko ga je Joža prijel za ušesi, se je udal in priznal, da je vzel krone.

— Izgubljene stvari. Neki nadporočnik je izgubil na poti po Sodnijski cesti do Dunajske ceste srebrno ofircsko verižico. — Na poti od Radeckega ceste do Holzapfel-novih ulic v Vodmatu je izgubil neki železniški uslužbenec denarnico, v kateri sta bila dva petaka, jeden desetak in jeden zlat prstau.

— Hrastove plohe je ukradel pri Rakovniškem gradu delavec J. B.

— Kdor drva kupuje od kmetov, naj bode previden in naj jih ne kupi „čez", ker takisto bode vedno ogoljufan. Puškar D. je kupil od nekega izanskega kmeta 1 1/2, se žnja drv. Kmet je dejal, da jih je 1 1/2, se žnja. Ko je D. pozneje drva zložil in premeril, je videl, da jih je le jeden seženj.

— Kako se ujame tatice. Prodajalka A. M. na Poljanski cesti je že dlje časa opazovala, da jej nekdo denar krađe iz predalnika. Na sumu je imela 13letno deklico F. T., katera je večkrat prišla kaj malega

kupit v prodajalnici in je navadno rada postala notri. Nekega dne, ko je F. T. spet prišla v prodajalnico, je šla prodajalka ven, in je pustila deklico samo v prodajalnici. Leta je takoj začela stikati po predalih. Najedenkrat pa se odpro vrata neke omare v prodajalnici in iz iste stopi soprodajalka M. K., ki se je bila v omaro skrila, ko je videla priti v prodajalnico F. T., in pri pritrjih omarinih vratih opazovala, kaj je F. T. v prodajalnici delala. Deklica F. T. je na to priznala, da je že večkrat ukradla v prodajalnici denar, in da je njej tudi sestra pomagala krađi.

— Meteorološki mesečni pregled. Minoli mesec svečan je bil izvanredno mrzel in izjemno prvi teden tudi zelo suh. — Opazovanju na toplomeru dadó povprek v Celsiusovih stopinjah: ob sedmih zjutraj — 92°, ob dveh popoldne — 13°, ob devetih zvečer — 48°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega mesca — 51°, za 49° pod normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 735-3 mm kot srednji zračni tlak tega mesca, za 07 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 10, padavina, dež in sneg, znaša skupaj 863 mm. Med vetrovi je prevladoval jugovshod, njemu posebno se imamo zahvaliti na tolikem mrazu.

* Zakaj je kraljica Viktorija umrla? „La Patrie" poroča nov, prav romantičen vzrok smrti angleške kraljice: „Majši brat kralja Edvarda, princ Connaught, je velik veseljak. Prošlega leta se je seznanil z amerišansko demimondko, ki je živela v Londonu. Ta ga je tako omrežila, da je zahtevala, naj princ pusti ženo in se poroči z njo. Kraljica Viktorija mu je nato občevanje z demimondko prepovedala, ali princ je izjavil, da dekle ljubi, ter da je ne pusti. Kraljica se je raztogotila, omedlela in bila več dni v postelji. Nato je naročila Robertsu, naj pozove princa v Južno Afriko. Princ pa je ta poziv zavrnil ter najodločnejše obsodil vojno z Buri, ozmerjavši Chamberlaina radikalno vpricho matere. Viktorijo je zadela zategadelj kap in tri tedne nato je umrla."

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 4. marca. V današnji seji poslanske zbornice, ki se začne ob polu 5. popoldne, je pričakovati živahnih razprav zaradi novega dnevnega reda. Stranke nekdanje desnice so se zjediniile, da bodo predlagale naslednji dnevni red: 1.) rekrutni zakon, 2.) zakon o žganju, 3.) investicijska predloga. Nemci se temu dnevnemu redu upirajo ter zahtevajo garancij, da se investicijska predloga v odseku reši pred Velikonočjo, oziroma da se raztegne zborovanje državnega zbora do srede maja in sesija deželnih zborov odloži. Splošno se sodi, da bo nesvetovani dnevni red sprejet, ako tega morda nemški nacionalci in radikalci s silo ne preprečijo. Vsi klubi imajo danes popoldne sejo, Čehi so imeli včeraj s češkimi veleposestniki skupno posvetovanje, danes so imeli načelniki nemških klubov tako posvetovanje s Körberjem. Udeležil se ga je tudi Kathrein.

Dunaj 4. marca. Ministrski predsednik pl. Körber in gališki namestnik grof Pininski sta bila včeraj v posebnih avdijencah pri cesarju.

Heb 4. marca. Nemški radikalci so tu v proslavo svoje zmage pri volitvah priredili veliko slavnost. Schönerer je pri tej priliki strastno napadel Pradeja zaradi cenzuriranja interpelacij. —

Sofija 4. marca. Novo ministrstvo je sestavljeno. Predsedstvo je prevzel Karavelov. V novem ministrstvu so trije Karavelovisti in štirje Cankovisti, poleg njih pa tudi — predsednik macedonskega komiteja.

Sofija 4. marca. Narodno sobranje se snide v četrtek. Predsednikom je določen Gešov.

Pozor!

Danes, v ponedeljek, 4. marca t. l., ob pol devetih zvečer sestanek v „Narodnem domu". Lokal — druga soba na desni strani.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod J. Levec, nadučitelj, v Radečah pri Zidanem mostu 22 K, darovali mesto venca na grob ranjencega dr. Romana Jacobija njegovi radeški in sevniški prijatelji. — Gospica Tonica Majzelj v Belicerkvi nabrala v manjši družbi majhno svoto 2 K; drugičkrat v večji več. — Gospica Julka Krajo v Grakovem iz nabiralnika 12 K 37 vin. — Gosp. J. Z. Dresko v veselji družbi 4 K. — Skupaj 40 K 37 vin. — Živeli nabiralci in darovalci!

Za Prešernov spomenik. Gospa Marija Hočevar, v Vel. Laščah 3 K (iv. Hočevar, Ortenek 2 K, Ant. Benedek, Lašče 1 K). — Pri licitaciji „bêbê-klobuka“ pri veselici bralnega društva v Mengšu nabranih 11 K 24 vin. — Živeli!

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedli.

Dr. J. Felnegevič, obč. zdravnik.

(27—9)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 79. Dr. pr. 1098.

Noviteta!

V torek, dne 5. marca 1901.

Tretjkrat in zadnjikrat v sezoni isvirna igra:

Deseti brat.

Narodna igra v petih dejanjih s petjem. Po Josip Jurčičevem romanu dramatisoval Fran Govčkar. Pevske točke uglasbil ali priredil Lav. Pahor. Režiser g. Ant. Verovšek. Kapelnik g. H. Benšek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7¹⁵ uri. — Konc po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, 8. marca t. l.

Prvikrat „Hanica“ in „V civilu“.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m. Srednji tlačni tlak 736,0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Močina v 24 urah
2.	9. zvečer	730,7	3,2 sl. jz.ahod	megla		
3.	7. zjutraj	728,5	4,1 sl. sv.ahod	oblačno		
	2. popol.	727,7	5,8 sl. jug	dež		60 mm.
„	9. zvečer	725,6	3,9 brezvetr.	dež		
4.	7. zjutraj	727,3	2,1 sl. jz.ahod	megla		
	2. popol.	729,4	11,1 sr.ahod	pol. oblač.		108 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 3,6° in 4,6°, normale: 1,5° in 1,6°.

Dunajska borza

dne 4. marca 1900.	
Skupni državni dolg v notah	98,60
Skupni državni dolg v srebru	98,55
Avstrijska zlata renta	118,35
Avstrijska krona renta 4%	98,2
Ogrska zlata renta 4%	118,25
Ogrska krona renta 4%	93,65
Avstro-ogrski bančne delnice	1670—
Kreditne delnice	678—
London vista	240,45
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,35
20 mark	23,48
20 frankov	19,08
Italijanski bankovci	90,40
C. kr. cekini	11,33

(Mesto vsacega posebnega naznanila.)

Viljem Fritsch, inženier, naznanja v svojem in v imenu svojega brata, svojih sester in ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, o smrti svoje iskreno ljubljene matere, oziroma matere, sestre in svakinje, gospe

Matilde Fritsch

inženierjeve vdove

ki je po kratkem, težkem trpljenju v soboto, dne 2. marca, ob 10. uri zjutraj, previdena s sv. sakramenti za umirajočo, blaženo v Gospodu zaspala.

Zemske ostanke drage ranjce, bodo v ponedeljek dne 4. marca ob 1¹⁵ uri popoldne iz hiše žalosti na Marije Terezije cesti št. 1, prepeljali na pokopališče k sv. Krištofu in jih tamkaj položili v rodbinski rakvi k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marije oznanenja.

Ranjco priporoča se v pobožen spomin. (485)

V Ljubljani, dne 2. marca 1901.

Zahvala.

Ginjenim srcem izpolnimo dolžnost, da se za mnogobrojno častilno spremljevanje k poslednjemu počitku naše blage nepozabne soproge, oziroma matere in tašče, gospe

Marije Klemenčič

vsem častitim vdeležencem najiskreneje zahvalimo.

Tem potom zahvaljujemo se tudi vsem častitim prijateljem in znancem za izraženo sožalje najiskreneje.

Kamnik, dne 2. marca 1901.

(438) Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za iskano sočutje ob smrti in za mnogoštevilno spremljevanje k poslednjemu počitku našega edinega, nepozabnega sinčka

Vladimirja

izrekamo vsem najsrčnejšo zahvalo.

Rodbina Hribar.

Šivalne stroje

priznane najboljšega izdelka

za rodbine in obrtnike

priporoča

IVAN JAK

zaloga šivalnih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Ako se zahteva, pošljem cenike brezplačno in poštne prosto. (2075—22)

Lepo snažno kokošje perje kilo K — 44

„ „ puranovo „ „ — 80

„ „ gosje bele „ „ — 2,80

„ „ „ sive „ „ — 1,60

„ „ „ periče (Flasmen) „ „ — 12—

pošilja po povzetju na vsako postajo ali kolodvor (479—2)

Franc Podlipnik

veletržec s kuretinno

Stolnibeligrad (Stuhlweissenburg) Ogrsko.

Kulmbaško sladno pivo

daje moč in redi telo.

Dobava v steklenicah (pastirizovane) od trdke

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Istotam: (12—51)

Glavna zaloga J. Klauer-Jevega pristnega

likerja Triglava iz planinskih zelišč.

Usojam si slav. občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel

gostilno gosp. J. Perles-a

na Resljevi cesti. (478—2)

Postregel bodem p. n. gostom vedno s pristnim istrijskim, dolenskim in štajerskim vinom in svežim marčnim pivom, kakor tudi z ukusnimi gorkimi in mrzlimi jedili po zmerni ceni tako v gostilni, kakor tudi čez ulico.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

F. Golob.

Ravnokar so izšle v znani Elzevir-izdaji:

Jenčkove pesni II.

z mnogimi ilustracijami J. Vavpetiča.

V juhtovino vezane veljajo... K 225.

broširane „ ... K 150.

Po pošti 10 vin. več.

Ta zvezek ima pesni, ki še nikjer niso bile objavljene.

Ilustracije so umetniško izvedene.

Oton Fischer

knjigarna.

V Ljubljani. (464—3)

„The Mutual“

življenjsko-zavarovalna družba v New-Yorku.

Ustanovljena 1842. Čisto vzajemna.

Skupno premoženje dne 1. januarja 1. 1900:

K 1489⁶/₁₀ milijonov.

Čisti dohodek na korist zavarovancev 1. 1899:

K 38,158.423.

Popolni jamčujoči kapital za zavarovanja, ki se sklepajo v Avstriji, leži pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaji. (454—4)

Glavna agentura za Kranjsko:

Brata Pollak v Ljubljani.

Pojasnilo.

Z ozirom na „svarilo“ mojega moža izjavljam, da jaz ne delam nikakih dolgov na njegovo ime, in da je svarilo dal v časnik iz zlobnosti do mene.

Marija Hostnik

Spodnja Šiška.

Blagajničarica

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Gospodične, ki so v kaki trgovini ali trafiki delovale, imajo prednost. (462—3)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m zjutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zjutraj.

Mlin z 9 kamni

s stanovanjem in bližnjim zemljiščem

oddaljen 5 minut od postaje sedaj pričete vipavske železnice

odda se s 1. julijem 1901 v najem.

Krasna lega, vse v dobrem stanju.

Ponudbe na: „Grof Coroninijeva

oskrbnitvo na Vogrskem, pošta St. Peter pri Gorici“.

(396—2)

Prym trpežna peresa

iz najboljšega jekla, obdrža do 6kratno toliko črnila kot navadna peresa, dasi v ceni niso dražja.

Prym-pero ima tudi to dobro lastnost, da ne dela madežev, ako se pregloboko v črnilo pomoči. (418—2)

Izdaja je v treh vrstah:

Znamka 21.639 E F za tanko pisavo,

„ „ F „ malo debelejši pisavo,

„ „ M „ navadno debelo pisavo.

1 skatlja = 144 peres K 2,40, pošta 10 h.

Edino zastopstvo za Kranjsko:

Ivan Bonač

nasproti c. kr. glavne pošte v Ljubljani.

Istotam dobé se vsak teden najnovejše izšle

umetne razglednice.

Enonadstropna hiša

s 4 stanovanji

z velikim hlevom

in

vinsko kletjo

ter z 2 sobama

se prodaja v Vodmatu.

Iz hleva in vinske kleti se tudi lahko naredi ključarska ali mizararska delavnica

Več pove (474—2)

Adolf Hauptmann v Ljubljani.